

GABINET DE PRESIDÈNCIA

DISCURS INSTITUCIONAL DEL PRESIDENT ENRIC MORERA I CATALÀ AMB MOTIU DEL DEL 25 D'ABRIL, DIA DE LES CORTS VALENCIANES

Palau dels Borja. Diumenge, 25 d'abril 2021

Senyores i senyors, des del darrer 25 d'abril de la novena legislatura, no ens havíem pogut ajuntar per celebrar, com toca, el Dia de les Corts Valencianes de la nova legislatura. Per raons que vostès saben de sobra.

Hui és el 25 d'abril, efemèride que recorda una batalla, la d'Almansa, que entre d'altres conseqüències va suposar la pèrdua dels nostres drets i llibertats nacionals. L'abolició dels nostres Furs, i per tant, de les institucions forals vigents com les Corts Valencianes, que foren abolides pel Decret de Nova Planta, un 29 de juny de 1707.

Fa només un any, la incertesa sobre el virus era molt gran. Ens preocupava el desconeixement sobre una cosa invisible que paralitzà el món. Abans, però, recordem a les més de 7000 persones que hem perdut per la pandèmia i, des d'ací, solidaritzem-nos amb les seues famílies i els més de 400.000 valencianes i valencians que han patit la malaltia. Sempre estaran en la nostra memòria.

*He regresado a Elca
y corro,
                                  no sé en qué año estoy
y han salido mis padres de la casa
con los brazos abiertos,
me besan,
les sonrío,
me miran
                                  —y están muertos—,
y de nuevo les beso*

Moltes famílies no ha pogut besar, ni acomiadar-se de tantes i tantes persones que han mort en una UCI en la més absoluta soledat. Amb els versos de Brines, els abracem ara, simbòlicament.

Vull aprofitar aquest acte solemne també per agrair i remarcar l'enorme responsabilitat que ha tingut el nostre poble en uns moments de tan alta dificultat.

L'aïllament i distanciament social i familiar provoca preguntes sobre les nostres vides. Tenim l'obligació de reflexionar. Sabem d'on venim i mirem el futur amb perspectiva des de les nostres arrels.

La pandèmia ens deixa lliçons que cal atendre i interioritzar:

1. La vulnerabilitat de les nostres vides, de la nostra salut i seguretat.
2. Respectar els ecosistemes i la natura, per preveure les noves pandèmies i les emergències.
3. La necessitat de cooperar per a vèncer i superar junts les crisis. Més encara quan l'amenaça és global: **o ens salvem tots junts o inexorablement no tenim remei.**

El passat 9 d'Octubre, el Consell va retre homenatge a tots els dispositius, actors i activitats essencials, dels qui estan en primera línia. Un més que merescut reconeixement del treball fet per als col·lectius ESSENCIALS, per a la nostra seguretat i salut, com l'alimentació, el transport, la distribució, i tants altres...

Enguany el model d'Estat autonòmic s'ha vist sotmès a un **test d'estrès**, tan gran com desconegut, històric. I els valencians l'hem superat raonablement bé en els diferents àmbits, sanitaris, educatius, d'atenció social, econòmics, institucionals... El Consell de la Generalitat va haver d'atendre emergències en tots els fronts, primer en l'abastiment de recursos sanitaris. Tots tenim gravat en la memòria moments d'angoixa, temor... i també accions heroiques, de gran responsabilitat i de gran generositat.

Ara, però, som en un altre moment: ha passat un any i estem millor. Molt millor dins la gravetat d'una situació excepcional que no podem ignorar.

Allò que anunciaven els informatius a finals del 2019 arribà a les nostres terres com un tsunami. I les Corts ens adaptàrem, com tocava a un context inèdit, sense deixar d'atendre la nostra missió institucional; atentes a la realitat, obertes digitalment i presencialment, perquè la màquina legislativa no alterara malgrat les circumstàncies.

El parlamentarisme en temps de pandèmia ha realitzat un treball meritori tant dels grups que donen suport al govern com dels que complixen amb la tasca de control des de l'oposició. I això ha estat possible, com en totes les organitzacions i empreses, gràcies a l'adaptació i flexibilitat dels treballadors i treballadores de la Cambra, la qual cosa hem d'agrair. La democràcia no s'ha aturat en cap moment, segons n'ha quedat palès als arxius i tot seguit referiré breument.

Des del 13 de març de 2020 fins a este mes, esta cambra ha tingut 19 sessions de Ple. 152 reunions de comissions parlamentàries, compareixences del President del Consell i dels consellers i conselleres, de la Vicepresidenta i del Vicepresident. El període de sessions finalitzà al mes d'agost i inaugurarem la Diputació Permanent. També, durant els cent dies de confinament, la Mesa i la Junta de Síndics tramitaren quasi mil iniciatives presentades pels diferents grups.

Hem aprovat lleis tan importants com la de Joc, els Pressupostos vigents o la Llei de la Funció Pública Valenciana. Hem ampliat el concepte de vot telemàtic i, adaptant-nos als temps, s'han fet intervencions per videoconferència tant al ple com en comissió.

D'entre totes eixes accions, vull remarcar una peça cabdal del treball legislatiu: **L'ACORD PER LA RECONSTRUCCIÓ SOCIAL, econòmica i sanitària.**

Un pacte històric aprovat per una àmplia majoria de les Corts, amb la participació i suport d'agents socials de moltes disciplines. Signat el 6 d'agost de 2020. Un acord que ha estat pioner d'entre els parlaments, que està marcant el Full de la Ruta estratègica per al poder executiu.

Dins de les nostres fortaleses cal afegir necessàriament i ressaltar, l'estabilitat institucional i el diàleg social que ens permeten avançar en camí del progrés.

Recordem que en este període hem debatut i convalidat, amb grans majories, un total de 24 Decrets-Llei, per atendre i donar resposta a les emergències i urgències diverses.

Aplicar allò aprovat en este parlament per fer front a la crisi que ens afecta implica un gran esforç econòmic, que s'agreuja per l'infrafinançament que patim, i que cada dia que passa és més greu i gravós.

Necessitem un canvi del model de finançament per tal que es done compliment al principi d'igualtat i de suficiència que estableix la Constitució. Sort que en els PGE vigents, per primera vegada, respecten el nostre Estatut en la inversió pública territorialitzada.

Cal recordar que vam haver de modificar l'Estatut d'Autonomia, per exigir que s'acabara la injusta i secular infrainversió de l'Estat en els pressupostos Generals.

Quan parlem de finançament, parlem d'infraestructures bàsiques per a la nostra economia, com el corredor mediterrani. Parlem del servei de rodalies per a un desplaçament sostenible. Parlem d'escoles, de mestres, de monitors, de bombers... Parlem de treballadors i treballadores del sector públic en una autonomia que està per davall de la mitjana en el número de servidors públics. Parlem de metgesses, d'infermers i sanitaris en general, tan valorats en estos mesos. Parlem de polítiques actives d'ocupació i de millora el nostre model productiu.

Com els he dit adés, sembla que ha passat un segle, però fa només un any. I tenim el deure i la responsabilitat de reflexionar sobre el nostre esdevenir col·lectiu. Som conscients que la pandèmia suposarà canvis en molts aspectes de les nostres vides. Necessitem de bones polítiques per resistir i per adaptar-nos al nou temps.

Les fractures socials, generacionals, institucionals i territorials, són les grans assignatures pendents. I ara, en este context d'excèpcionalitat poden agreujar-se. Les conseqüències, efectivament, són desiguals. Els més fràgils, els més majors, pobres i joves precaritzats, afronten la pandèmia amb menors defenses i oportunitats. La qual cosa genera injustícia, desesperança i desafecció cap a les institucions públiques.

La crisi també pot ser una oportunitat per millorar. Un desafiament que ens obliga a canviar objectius i estructures obsoletes i ineficients. Cal avançar en reformes que modernitzen l'Estat, evitant duplicitats i burocràcia innecessària.

La COVID ha posat de relleu la importància de comptar amb un bons serveis públics i en particular sanitaris. Hem valorat, més que mai, eixe pilar fonamental de l'estat de dret social i ens ha fet valorar més el que tenim.

També, senyores i senyors, reconforta constatar la professionalitat i flexibilitat dels nostres sectors productius, fabricant productes bàsics per als nostres hospitals.

Relocalitzar la producció i afavorir el consum de proximitat són orientacions polítiques útils, en molts àmbits, també en la vida institucional, com ara, simplificar l'estructura de l'Estat. La centralització s'ha evidenciat en molts casos, inútil i ineficaç.

Hi ha moltes coses a conservar i moltes a canviar. La forma d'entendre Espanya i de prendre les decisions en un Estat compost, de "nacionalidades y regiones", haurà de ser més realista i funcional, més inclusiva. I més europea! Ha d'atendre al principi de subsidiarietat. Per la qual cosa s'ha d'avançar en la "cogovernança", i afrontar la tradicional resistència de les elits centralistes.

La Covid-19 ens ha posat també al centre del tauler el pes de la investigació en l'àmbit de la salut. Hui tenim una bona mostra, amb l'alta distinció Francesc de Vinatea a la Fundació Fisabio, que molt bé ha explicat la seua funció la Vicepresidenta, María José Salvador. Enhorabona.

Hem vist com d'important és tindre el nostre propi sistema d'investigació, en coordinació amb altres. Ens hem de felicitar per disposar, en temps rècord, un ventall de vacunes efectives. Eixa investigació que crea patents de domini públic ens marca el camí d'una actuació ràpida perquè cap virus desconegut pugua tornar a desafiar la humanitat.

La vella Europa, després de tants segles de guerres i conflictes, va entendre que no hi havia més camí que la cooperació. Enguany fa 70 anys de la creació de la Comunitat

Europea del Carbó i l'Acer. La Unió Europea ha reaccionat molt bé posant en marxa els fons *New Generation* per empenyar la reconstrucció post-pandèmia. Una revolució solidària.

La Unió és, amb totes les seues imperfeccions, una guia dels valors democràtics, una garantia de les llibertats cíviques i de seguretat. De respecte i salvaguarda dels Drets Humans, una fita en la història humana, eix fonamental de totes les polítiques públiques.

Commemorem el Dia de les Corts, atorgant -des de la legislatura passada- el premi Guillem Agulló. Dir Guillem Agulló és reivindicar la tolerància i la diversitat. La diversitat té moltes formes, una de les quals és la lingüística. La nostra terra té dos llengües oficials i per a mi, és un motiu d'alegria que enguany un poeta valencià (i d'Oliva), Francisco Brines, ha estat guardonat amb el Premi Cervantes. És el primer autor valencià que rep la més alta distinció de les lletres hispàniques.

Les llengües són l'expressió més directa de la cultura; aquells que odien la llengua dels altres, les altres cultures; són els qui no respecten les altres formes de pensar, de viure... odien les persones que no són com ells. I l'odi, trau la pitjor part de l'ésser humà i l'odi es converteix en violència verbal o física, al remat, violència que acaba per fer mal a les persones.

El Premi Guillem Agulló d'enguany és per a les Fiscalies de delictes d'odi, per reconèixer el gran treball que fan per defensar a les persones atacades per aquells que no són capaços de conviure amb els qui són diferents a ells.

Hi ha comportaments il·lícits, quan atempten contra la convivència i la llibertat dels altres. L'exaltació del nazisme, fer apologia del feixisme. Fer ostentació de la simbologia franquista, negar l'holocaust o homenatjar la División Azul posem per cas, senyores i senyors, traspassen el límit de la llibertat d'expressió. Quan les ideologies s'expressen amb símbols que recorden exterminis i assassinats de milers de persones, la persecució i discriminació racial l'horror, són alguna cosa més que expressions ideològiques, són un delictes.

Sovint s'han tolerat accions racistes i s'ha blanquejat el feixisme, cosa que contrasta amb altres societats democràtiques, com ara la República Federal d'Alemanya. Cert és que hem avançat amb la Llei de Memòria Històrica, però per esborrar el discurs de la intolerància i de l'odi, s'ha de fer un treball legislatiu per acabar amb la impunitat penal de l'exaltació del feixisme.

El radicalisme que necessitem és de defensa del sistema democràtic: inexorablement pacífic, extremadament tolerant i generosament plural.

Som gent de pau. Som un poble responsable que n'aprèn del seu passat. Mirem el futur des de les nostres arrels, en confiança i amb esperança.

Espere i desitge que, més prompte que tard, recuperem la necessària normalitat en les nostres vides, que puguem superar i recuperar-nos amb més força d'esta crisi, sense que ningú es quede al marge, i que tots puguem estar a l'alçada del moment històric que ha tocat.

El nostre poble això espera de tots nosaltres, en tant que som els seus servidors.

Moltes gràcies.